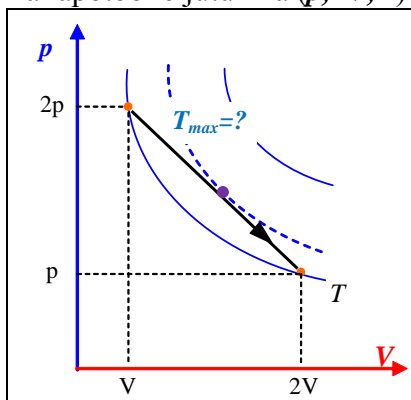

Termodinamika
I. Fizika BSC 2009-2010 II. félév
Zárthelyi dolgozat 3.

1.) Ideális gázzal egy **egyenes** mentén végzünk egy **lineáris folyamatot**. Ennek során a $(2p, V, T)$ állapotból eljutunk a $(p, 2V, T)$ állapotba. $(S(T, V) = n(C_V \ln T + R \ln V + s_0))$; továbbá p, V, T ismert!

- a) Mekkora lesz a folyamatban előforduló legmagasabb hőmérséklet? ($T_{max}=?$) **20 pont**
- b) Mekkora lesz az entrópia megváltozása kezdő és a végpontok között ($S(p, 2V) - S(2p, V) = ?$)? **5 pont**
- c) Mekkora lesz az entrópia megváltozása kezdő pont és a maximális hőmérsékletű pont között: ($S(T_{max}) - S(2p, V) = ?$)? **15 pont**
- d) Mekkora lesz az entrópia megváltozása a maximális hőmérsékletű pont és a végpont között: ($S(p, 2V) - S(T_{max}) = ?$)? **5 pont**

2.) Fejezd ki a $\left(\frac{\partial T}{\partial p}\right)_S = ?$ deriváltat az **ismert** állapotjelzők és állapothatározók segítségével!

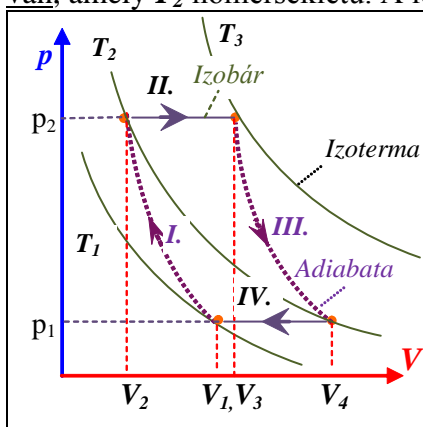
(Útmutató: Újabb derivált már ne legyen köztük!) **25 pont**

3.) T_0 hőmérsékletű víz térfogata és hőtágulási együtthatója enyhén függ a nyomástól (sorfejtve):

$$V = a_1 - a_2 p + a_3 p^2 \text{ és } \left(\frac{\partial V}{\partial T}\right)_p = a_4 + a_5 p, \text{ ahol } a_i \text{-k mérésel meghatározott pozitív állandók.}$$

Növeljük **izoterm** (T_0) folyamatban a nyomást p_0 -ról p_1 -re. Számítsd ki a munkavégzést ($W=?$) és a belső energia megváltozását ($\Delta U=?$)! **25 pont**

4.) Egy körfolyamat két adiabatából (II.-IV.), és két izobárból (I.-III.) áll. Az izobárok p_1 és p_2 nyomásúak. A kezdő hőmérséklet T_1 . A második és a negyedik pont **ugyanazon az izotermán van**, amely T_2 hőmérsékletű. A legmagasabb hőmérsékletű a 3. pont melynek hőmérséklete T_3 .

Határozd meg a körfolyamat hatásfokát ($\eta=?$) kizárólag a hőtartályok hőmérsékleteivel kifejezve! **35 pont**

Maximális pontszám: **130 pont**

Összefüggések: $\left(\frac{\partial S}{\partial V}\right)_T = \left(\frac{\partial p}{\partial T}\right)_V$; $\left(\frac{\partial S}{\partial p}\right)_T = -\left(\frac{\partial V}{\partial T}\right)_p$; $\left(\frac{\partial U}{\partial V}\right)_T = T\left(\frac{\partial p}{\partial T}\right)_V - p$

-Megjegyzés: Részpontok is szereshetők (a jó megoldáshoz vezető) részeredményekért.

-**Ponthatározók:** 2: 45 pont-; 3: 60 pont-; 4: 75 pont-; 5: 90 pont

Budapest, 2010. Május 21. 11¹⁵ -12¹⁵.

dr. Kojnok József